

Prese un informācija

Eiropas Savienības Tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 30/22
Luksemburgā, 2022. gada 22. februārī

Spriedums lietā C-483/20
Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Ģimenes vienotība –
Jau piešķirta aizsardzība)

Dalībvalsts var izmantot savas tiesības atzīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu par nepieņemamu, pamatojoties uz to, ka pieteikuma iesniedzējam citā dalībvalstī jau ir piešķirts bēgļa statuss

Tomēr ir jānodrošina ģimenes vienotības saglabāšana, ja šis pieteikuma iesniedzējs ir tēvs nepavadītam nepilngadīgam bērnam, kurš ir saņēmis alternatīvo aizsardzību pirmajā minētajā dalībvalstī

Pēc tam, kad prasītājs 2015. gadā ieguva bēgļa statusu Austrijā, viņš 2016. gada sākumā ieradās Beļģijā, lai tur pievienotos abām savām meitām, no kurām viena bija nepilngadīga. Tā paša gada decembrī viņam tika piešķirta alternatīvā aizsardzība Beļģijā. 2018. gadā prasītājs šajā pēdējā minētajā dalībvalstī, kurā viņam nebija uzturēšanās tiesību, iesniedza starptautiskās aizsardzības pieteikumu.

Šis pieteikums tika atzīts par nepieņemamu saskaņā ar Beļģijas tiesību aktiem, ar kuriem transponē Procedūru direktīvu¹, pamatojoties uz to, ka starptautiskā aizsardzība prasītājam jau bija piešķirta citā dalībvalstī². Prasītājs apstrīdēja šo noraidīšanas lēmumu Beļģijas tiesās, norādot, ka tiesībām uz ģimenes dzīves neaizskaramību un pienākumam ņemt vērā bērna intereses, kas attiecīgi nostiprināti Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 7. pantā un 24. panta 2. punktā, ir pretrunā tas, ka Beļģija izmanto iespēju starptautiskās aizsardzības pieteikumu atzīt par nepieņemamu.

Šajā kontekstā *Conseil d’État* [Valsts padome] (Beļģija) nolēma uzdot Tiesai jautājumu par varbūtēju izņēmumu no minētās iespējas pastāvēšanu.

Tiesa, skatot lietu virspalātas sastāvā, nosprieda, ka **Procedūru direktīva³, lasot to kopsakarā ar Hartas 7. pantu un 24. panta 2. punktu, neliedz dalībvalstij izmantot šo iespēju, pamatojoties uz to, ka cita dalībvalsts pieteikuma iesniedzējam jau ir piešķīrusi bēgļa statusu, ja šis pieteikuma iesniedzējs ir tēvs nepavadītam nepilngadīgam bērnam, kuram ir piešķirta alternatīvā aizsardzība pirmajā minētajā dalībvalstī, tomēr dalībvalsts nevar nepiemērot Kvalifikācijas direktīvas⁴ 23. panta par ģimenes vienotības saglabāšanu 2. punktu.**

Tiesas vērtējums

Šajā ziņā Tiesa precizē, ka dalībvalstīm nav pienākuma pārbaudīt, vai pieteikuma iesniedzējs izpilda prasītos nosacījumus, lai saņemtu starptautisko aizsardzību, piemērojot Kvalifikācijas direktīvu, ja šāda aizsardzība jau ir nodrošināta citā dalībvalstī. Šādos

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/32/ES (2013. gada 26. jūnijs) par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai (OV 2013, L 180, 60. lpp.; turpmāk tekstā – “Procedūru direktīva”).

² Saskaņā ar Procedūru direktīvas 33. panta 2. punkta a) apakšpunktu dalībvalstis starptautiskās aizsardzības pieteikumu var uzskatīt par nepieņemamu tostarp, ja starptautisko aizsardzību ir piešķīrusi cita dalībvalsts.

³ Procedūru direktīvas 33. panta 2. punkta a) apakšpunkts.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/95/ES (2011. gada 13. decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu un par piešķirtās aizsardzības saturu (OV 2011, L 337, 9. lpp.; turpmāk tekstā – “Kvalifikācijas direktīva”).

apstākļos tām ir jāatturas izmantot Procedūru direktīvā⁵ paredzēto iespēju atzīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu par nepieņemamu vienīgi, ja sistēmisku vai vispārīgu nepilnību dēļ vai arī tādu nepilnību dēļ, kas skar noteiktas personu grupas šajā citā dalībvalstī, paredzamie dzīves apstākļi, ar kādiem šis pieteikuma iesniedzējs tur saskarsies kā starptautiskās aizsardzības saņēmējs, viņam radīs nopietnu risku tikt pakļautam necilvēcīgai vai pazemojošai attieksmei Hartas 4. panta izpratnē.

Proti, ņemot vērā savstarpējas uzticēšanās principa nozīmīgumu attiecībā uz kopējo Eiropas patvēruma sistēmu, Savienības tiesību normas, ar kuru starptautiskās aizsardzības saņēmējiem tiek piešķirtas materiālās tiesības, pārkāpums, kura rezultātā netiek pārkāpts Hartas 4. pants, neliedz dalībvalstīm izmantot minēto iespēju. Pretēji tiesībām uz aizsardzību pret necilvēcīgu un pazemojošu attieksmi Hartas 7. un 24. pantā garantētās tiesības nav absolūtas, un līdz ar to tās var tikt ierobežotas, ievērojot Hartā⁶ paredzētos nosacījumus.

Turklāt Tiesa ir noteikusi, ka **Kvalifikācijas direktīvā⁷ dalībvalstīm ir noteikts pienākums nodrošināt ģimenes vienotības saglabāšanu, ieviešot virkni priekšrocību starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļu labā.** Šo priekšrocību⁸ piešķiršana, it īpaši uzturēšanās tiesību piešķiršana, tomēr prasa, lai būtu izpildīti trīs nosacījumi, kas attiecas, pirmkārt, uz ģimenes locekļa statusu minētās direktīvas⁹ izpratnē, otrkārt, uz to, ka individuāli nav izpildīti starptautiskās aizsardzības saņemšanai nepieciešamie nosacījumi, un, treškārt, uz saderību ar attiecīgā ģimenes locekļa personīgo juridisko statusu.

Vispirms apstāklis, ka vecāks un viņa nepilngadīgais bērns pirms apvienošanās dalībvalstī, kurā bērnam ir piešķirta starptautiskā aizsardzība, ir piedzīvojuši atšķirīgus migrācijas maršrutus, neliedz uzskatīt vecāku par minētā starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekli, ja šis vecāks ir bijis klātesošs šīs dalībvalsts teritorijā pirms lēmuma par viņa bērna starptautiskās aizsardzības pieteikumu pieņemšanas.

Turpinot – trešās valsts valstspiederīgais, kura starptautiskās aizsardzības pieteikums ir nepieņemams un tāpēc ir ticis noraidīts dalībvalstī, kurā viņa nepilngadīgajam bērnam ir starptautiskā aizsardzība, bēgļa statusa dēļ, kas viņam ir citā dalībvalstī, individuāli neizpilda nepieciešamos nosacījumus, lai saņemtu starptautisko aizsardzību pirmajā minētajā dalībvalstī.

Visbeidzot attiecībā uz Kvalifikācijas direktīvā paredzēto priekšrocību piešķiršanas saderību ar attiecīgā valstspiederīgā juridisko statusu ir jāpārbauda, vai dalībvalstī, kas ir piešķirusi starptautisko aizsardzību viņa ģimenes loceklim, viņam jau nav tiesību uz labāku attieksmi nekā tā, kura izriet no minētajām priekšrocībām. Neskarot pārbaudi, kas ir jāveic iesniedzējtiesai, šķiet, ka tā tas šajā gadījumā nav, jo bēgļa statusa piešķiršana kādā dalībvalstī personai, kurai ir piešķirta šī starptautiskā aizsardzība, nerada labāku attieksmi citā dalībvalstī nekā tā, kura izriet no šādām priekšrocībām šajā citā dalībvalstī.

ATGĀDINĀJUMS. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ļauj dalībvalstu tiesām to tiesvedības ietvaros uzdot jautājumus Tiesai par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Tiesa neiztiesā strīdus, ko izskata valstu tiesas. Valsts tiesai ir jāatrisina lieta saskaņā ar Tiesas nolēmumu. Šis nolēmums tāpat ir saistošs citām valstu tiesām, kurām ir jāatrisina līdzīgas problēmas.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Pilns sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

⁵ Procedūru direktīvas 33. panta 2. punkta a) apakšpunkts.

⁶ Hartas 52. panta 1. punkts.

⁷ Kvalifikācijas direktīvas 23. panta 2. punkts.

⁸ Šīs priekšrocības ir paredzētas Kvalifikācijas direktīvas 24.–35. pantā.

⁹ Kvalifikācijas direktīvas 2. panta j) punkts.